

INGVAR FLINK •

VILKEN VÄG TILL SJÄLVBESTÄMMANDE?

Afrika är inte marginaliserat utan antagligen den mest integrerade världsdelen av alla i världsekonomin. Högst 10 procent av Afrikas totala handel går på den egna kontinenten, resten på övriga världen. Afrikas stora problem har i varierande grad alltid varit dess nästan totala beroende av sin omvärld, under de senaste 150 åren huvudsakligen västvärlden.

Redan vid kolonialiseringen stred afrikanerna för sin självständighet. Först med väpnade medel, senare under kolonialismen mer fredligt med religiösa massrörelser och massnationalism. Det politiska oberoendet vanns slutligen med bl.a. väpnad kamp. Nu finns endast en koloni kvar, Västsahara, under Marocko.

Lösgörningsprocessen fördröjdes dock länge av nykolonialism och idag av orättvisa handelsregler. Den senaste utvecklingen präglas av afrikanernas intensifierade försök att utveckla sitt självbestämmande. Det sker på olika sätt.

Det viktigaste och i längden troligen mest framgångsrika är det ekonomiska programmet Nepad (trots sina inre motsägelser) och bildandet av Afrikanska Unionen. Den långsamt ökande inomafrikanska handeln skapar ett eget afrikanskt kapital, liksom diasporans hemsända pengar. Afrika har dessutom kunnat inta en tuffare attityd i WTO-förhandlingarna.

En annan metod är att vägra ta emot bistånd eller lån från västvärlden eller föra en egen politik, som medvetet riskerar att dessa pengaströmmar upphör. Förhoppningen är att de med egna resurser skall kunna utveckla sina länder.

Bistånd och lån, som alltid är villkorade, skapar beroende, men vad vi hittills sett av dessa försök har det endast lett till förtryck av den egna befolkningen.

Idag kan Afrika spela ut väst mot Kina, Indien och arabvärlden. Problemet med detta är dock att afrikanerna skapar ett nytt beroende.

Ett viktigt socialdemokratiskt argument för bistånd under det kalla kriget var att de nya staterna inte skulle hamna i beroende av varken öst eller väst. Biståndet skulle på det viset bidra till svensk säkerhet. Det var riktigt tänkt men Afrikas beroende blev inte mindre.

För Afrikagrupperna har det alltid varit viktigt att afrikanerna skall ha kontroll över sin egen utveckling och den inställningen bör vi behålla.

Afrikanerna måste skapa sig ett eget kapital. Det sker bl.a. med utvecklingen av ett fungerande jordbruk och ökad inomafrikansk handel.

Finns det andra alternativ?

